KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2021/384,

3. märts 2021,

milles käsitletakse põllumajandustaimesortide ja köögiviljasortide nimede sobivust ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 637/2009

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/53/EÜ ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta, ([1]) eriti selle artikli 9 lõike 6 teist lõiku,

võttes arvesse nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiivi 2002/55/EÜ köögiviljaseemne turustamise kohta, ([2]) eriti selle artikli 9 lõike 6 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivides 2002/53/EÜ ja 2002/55/EÜ on sätestatud sordinimede sobivuse üldeeskirjad, viidates nõukogu määruse (EÜ) nr 2100/94 ([3]) artiklile 63.

(2) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 2100/94 artikliga 63 peab selleks, et taimesort kiidetaks heaks, Ühenduse Sordiamet (CPVO) selle sordinime sobivaks lugema. Sordinimi on sobiv, kui puuduvad nimetatud artikli lõike 3 või 4 kohased takistused.

(3) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 637/2009 ([4]) on kehtestatud direktiivi 2002/53/EÜ artikli 9 lõike 6 esimese lõigu ja direktiivi 2002/55/EÜ artikli 9 lõike 6 esimese lõigu kohaldamiseks teatavate määruse (EÜ) nr 2100/94 artiklis 63 sätestatud ning põllumajandustaimesortide ja köögiviljasortide nimede sobivusega seotud kriteeriumide üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

(4) Ühenduse Sordiamet ja liikmesriigid lõid eksperdirühma, kes koostas suunised sordinimede sobivuse kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 2100/94 artiklile 63 (edaspidi „Sordinimede sobivust käsitlevad suunised“) ([5]) ning muutis neid. Et tagada määruse (EÜ) nr 2100/94 artiklis 63 sätestatud kriteeriumide ühesugune kohaldamine, on asjakohane anda sordinimede sobivust käsitlevate suuniste põhjal lisaselgitusi.

(5) Määrust (EÜ) nr 637/2009 on mitu korda muudetud. Arvestades vajadust muuta kehtivaid eeskirju ja õiguskindluse huvides tuleks see määrus kehtetuks tunnistada ning asendada käesoleva määrusega.

(6) Sordinimi tuleb heaks kiita, välja arvatud juhul, kui see ei ole takistuste tõttu sobiv. Määruse (EÜ) nr 2100/94 artikli 63 alusel on sordinime kasutamine välistatud, kui kolmandal isikul on sellele varem tekkinud õigus, kui nimi võib põhjustada eristamise või taasesitamisega seotud raskusi, kui sama või lähedalt seotud liigi muul sordil on sellega identne nimi, kui nime kasutatakse tavaliselt kauba turustamisel või kui nimi on mõnes liikmesriigis heade kommetega vastuolus või võib põhjustada segadust visuaalse, häälduslikku või kontseptuaalse sarnasuse tõttu või viia eksitusse selle sisu tõttu.

([1]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1.
([2]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 33.
([3]) Nõukogu 27. juuli 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta (EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1).
([4]) Komisjoni 22. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 637/2009, millega kehtestatakse rakenduseeskirjad seoses põllumajandustaimesortide ja -köögiviljasortide nimede sobivusega (ELT L 191, 23.7.2009, lk 10).
([5]) CPVO suunised sordinimede sobivuse kohta, haldusnõukogu 2018. aasta 1. koosolek, DOC-AC-2018-1–7.

(7) Et jätta pädevatele asutustele uute eeskirjade kohaldamiseks piisavalt aega, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2022.

(8) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse direktiivi 2002/53/EÜ artikli 9 lõike 6 esimese lõigu ja direktiivi 2002/55/EÜ artikli 9 lõike 6 esimese lõigu kohaldamiseks üksikasjalikud eeskirjad, mille alusel rakendatakse määruse (EÜ) nr 2100/94 artiklis 63 sätestatud kriteeriume põllumajandustaimesortide ja köögiviljasortide nimede sobivuse kohta.

Artikkel 2

Sordinimede sobivus

1. Sordinimi on sobiv, kui selle määramisele ei ole takistusi.

2. Sordinime määramine on takistatud, kui:

a) sordinime kasutamine liidu territooriumil on välistatud varem tekkinud õigust omava kolmanda isiku vastuväite rahuldamise tõttu, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 1;

b) sordinimi on vastuolus geograafiliste tähistega, päritolunimetustega või garanteeritud traditsiooniliste toodete nimedega, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 2;

c) sordinimi võib põhjustada selle kasutajatele eristamise või taasesitamisega seotud raskusi, nagu on sätestatud artiklis 4;

d) sordinimi on identne sordinimega või ei ole selgelt eristatav sordinimest, mille all on sama või lähedalt seotud liigi muu sort kantud ametlikku sordiregistrisse või mille all on mõne teise sordi materjali turustatud, nagu on sätestatud artiklis 5;

e) sordinimi võib põhjustada segadust, arvestades selle visuaalset, häälduslikku või kontseptuaalset sarnasust sama või lähedalt seotud liigi sordi nimega, nagu on sätestatud artiklis 5;

f) sordinimi on identne nimetustega või ei ole selgelt eristatav nimetustest, mida kasutatakse tavaliselt kauba turustamisel või mida ei või kasutada tulenevalt muudest õigusaktidest, nagu on sätestatud artiklis 6;

g) sordinimi võib viia eksitusse või põhjustada segadust, nagu on sätestatud artiklis 7.

Artikkel 3

Kolmanda isiku varem tekkinud õigus

1. Sordinime määramine on kolmanda isiku varem tekkinud õiguse tõttu takistatud, kui mõni pädev asutus on rahuldanud vastuväite, mille kaubamärki omav kolmas isik on esitanud sordinime määramise kohta liidu territooriumil. See takistus on seotud kaubamärkidega, mis

a) on enne asjaomase sordinime registreerimist registreeritud ühes või mitmes liikmesriigis või liidus;

b) on asjaomase sordinimega identsed või sarnased ning

c) on registreeritud seoses kaubaga, mis koosneb asjaomase sordiga samast või lähedalt seotud liigist.

2. Kui kolmanda isiku varem tekkinud õigus on seotud põllumajandustoodete ja toidu, piiritusjookide ning aromatiseeritud veini ja veinitoodete geograafiliste tähiste, päritolunimetuste või garanteeritud traditsiooniliste toodete nimedega, on sordinime määramine liidu territooriumil välistatud, kui sordinimi oleks vastuolus järgmiste sätetega:

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 1151/2012 ([6]) artiklid 13 ja 24;

b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ([7]) artikkel 103;

c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 251/2014 ([8]) artikkel 20;

d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) 2019/787 ([9]) artikli 21 lõige 2.

3. Kui sordinime sobivust takistab lõikes 1 osutatud varem tekkinud õigus, lõppeb see takistus juhul, kui varem tekkinud õiguse omanikult on saadud kirjalik nõusolek nime kasutamiseks asjaomase sordi jaoks, eeldusel et nõusolek ei eksita üldsust toote tegeliku päritolu osas.

4. Kui taotlejal on varem tekkinud õigus kogu pakutud sordinime või selle osa suhtes, kohaldatakse *mutatis mutandis* määruse (EÜ) nr 2100/94 artikli 18 lõiget 1.

Artikkel 4

Sordinime eristamise või taasesitamisega seotud raskused

1. Sordinime määramine on sordinime eristamise või taasesitamisega seotud raskuste tõttu takistatud, kui sordinimi tekitab selle kasutajatele raskusi selle eristamisel või taasesitamisel.

2. Sordinime loetakse selle kasutajatele selle eristamisel või taasesitamisel raskusi tekitavaks, kui see

a) on kesk- või ülivõrdes või sisaldab seda;

b) koosneb liigi botaanilisest nimest või sisaldab liigi botaanilist nime selles põllumajandustaimeliikide või köögiviljaliikide rühmas, kuhu asjaomane sort kuulub;

c) koosneb aretus- või tehnilistest terminitest või sisaldab neid, välja arvatud juhul, kui nende kasutus koos teiste terminitega ei takista sordinime eristamist;

d) koosneb vaid kohanimest, mis on tuntud asjaomase liigi tõttu;

e) koosneb ühestainsast tähest või numbrist või vaid numbritest, välja arvatud juhul, kui tegemist on teatavate sortide nimetamise väljakujunenud tavaga;

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinitoodete määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 1601/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 84, 20.3.2014, lk 14).

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/787, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkohoolsetes jookides ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 110/2008 (ELT L 130, 17.5.2019, lk 1).

f) koosneb liiga paljudest sõnadest või elementidest või sisaldab neid liiga palju, välja arvatud juhul, kui sõnastus võimaldab nime kergesti eristada;

g) sisaldab kirjavahemärki või muud sümbolit, segamini suur- ja väiketähti (välja arvatud juhul, kui nimi algab suurtähega ja ülejäänud on väiketähed), all- või ülaindeksit, pilti või kujutiselementi (välja arvatud ülakoma (’), koma (,), kuni kaks mitte kõrvuti olevat hüüumärki (!), punkt (.), sidekriips (-), ettepoole kaldu kaldkriips (/) või tahapoole kaldu kaldkriips (\));

h) sisaldab all- või ülaindeksit, pilti, logo või kujutiselementi või koosneb neist.

Artikkel 5

Nimi, mis on teise sordi nimega identne või ei ole sellest selgelt eristatav

1. Sordinime määramine on takistatud, kui nimi on identne järgmisega või ei ole selgelt eristatav järgmisest:

a) sordinimi, mille all on sama või lähedalt seotud liigi muu sort kantud ametlikku sordiregistrisse, või

b) sordinimi, mille all on mõne teise sordi materjali turustatud liikmesriigis või Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu (edaspidi „UPOV“) osalise territooriumil,

välja arvatud juhul, kui see teine sort on sort, mida enam ei ole ja mille nimel ei ole erilist tähtsust.

2. Et teha kindlaks, kas sordinimi ei ole selgelt eristatav lõike 1 tähenduses, analüüsib pädev asutus kõigepealt kõiki visuaalseid, häälduslikke ja kontseptuaalseid aspekte eraldi ning hindab siis nime üldiselt, võttes arvesse ka sama või lähedalt seotud liigi muude sortide nimesid, eeldusel et asjaomased käesolevas lõikes ja lõikes 1 osutatud sordid on olnud sordikaitse all või nende kohta on tehtud sellekohane taotlus või need on ametlikult turustamiseks heaks kiidetud ühel järgmistest territooriumidest:

a) liidu territoorium;

b) Euroopa Majanduspiirkonna territoorium;

c) UPOVi osalise territoorium;

d) Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) territoorium.

3. Selles artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „lähedalt seotud liik“ – lisas loetletud liigid;

b) „ametlik sordiregister“ – ühine põllumajandustaimesortide kataloog, millele on osutatud direktiivi 2002/53/EÜ artiklis 17 ja direktiivi 2002/55/EÜ artiklis 17, või OECD sordileht või UPOVi liikme taimesordiregister;

c) „sort, mida enam ei ole“ – sort, mille materjali ei ole enam alles;

d) „sordinimel ei ole erilist tähtsust“ – olukord, kus loetakse, et sordinimi, mis on kantud ametlikku sordiregistrisse, kaotab erilise tähtsuse kümme aastat pärast sordinime kustutamist sellest registrist, välja arvatud juhul, kui esinevad erandlikud asjaolud.

Artikkel 6

Nimed, mida kasutatakse tavaliselt kauba turustamisel

1. Sordinime määramine on takistatud, kui sordinimi on identne nimetustega või ei ole selgelt eristatav nimetustest, mida kasutatakse tavaliselt kauba turustamisel või mida ei või kasutada tulenevalt muudest õigusaktidest.

2. Nimedena, mida kasutatakse tavaliselt kauba turustamisel või mida ei või kasutada tulenevalt muudest õigusaktidest, käsitatakse

a) valuutat;

b) kaalu ja mõõtudega seotud mõisteid;

c) väljendeid ja mõisteid, mida ei või kasutada muudel kui liidu või liikmesriikide õigusaktidega ettenähtud eesmärkidel.

Artikkel 7

Eksitav sisu

1. Sordinime määramine on takistatud, kui nimi võib viia eksitusse või põhjustada segadust sordi tunnuste, väärtuse või identsuse puhul või aretaja või mis tahes muu menetlusosalise isiku puhul.

2. Loetakse, et sordinimi võib viia eksitusse või põhjustada segadust, kui see

a) loob vale mulje, et asjaomane sort on suguluses mõne muu konkreetse sordiga või sellest aretatud;

b) loob vale mulje, et asjaomasel sordil on teatav tunnus või väärtus;

c) viitab teatavale tunnusele või väärtusele, mis loob vale mulje, et see tunnus või väärtus on ainult asjaomasel sordil, kuigi tegelikult võib sama tunnus või väärtus olla ka teistel sama liigi sortidel;

d) on sarnane tuntud kaubanimega, mis ei ole registreeritud kaubamärk ega sordinimi;

e) loob mulje, et asjaomane sort on mingi muu sort;

f) loob vale mulje taotleja, sordi hooldamise eest vastutava isiku või aretaja isiku kohta;

g) koosneb järgmistest elementidest või sisaldab neid:

   i) kesk- või ülivõrre, mis võib jätta sordi tunnustest petliku mulje;

   ii) liigi botaaniline nimi või üldnimetus põllumajandustaimeliikide või köögiviljaliikide rühmas, kuhu asjaomane sort kuulub;

   iii) füüsilise või juriidilise isiku nimi või viide sellele, mis loob vale mulje taotleja, sordi hooldamise eest vastutava isiku või aretaja isiku kohta;

h) kohanimi, mis tõenäoliselt eksitab kasutajat sordi tunnuste või viljelus- ja/või kasutusväärtuse osas.

Artikkel 8

Määruse (EÜ) nr 637/2009 kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 637/2009 tunnistatakse kehtetuks.

Seda kohaldatakse siiski edasi sordinimede puhul, mille taotleja on esitanud pädevale asutusele heakskiitmiseks enne 1. jaanuari 2022.

Artikkel 9

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. märts 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Artikli 5 lõike 3 kohase lähedalt seotud liigi määratlus

Artikli 5 lõikes 3 osutatud mõiste „lähedalt seotud liik“ määratlemisel kehtib järgmine:

a) kui samas perekonnas on rohkem kui üks klass, kohaldatakse I osa kohast klasside loetelu;

b) kui klass hõlmab rohkem kui üht perekonda, kohaldatakse II osa kohast klasside loetelu;

c) perekondade ja liikide puhul, mida ei ole nimetatud I ega II osa kohases klasside loetelus, loetakse üldreeglina perekonda klassiks.

I OSA

SAMAS PEREKONNAS OLEVAD KLASSID

Klass	Botaaniline nimi
Klass 1.1.	*Brassica oleracea*
Klass 1.2.	Muu *Brassica* kui *Brassica oleracea*
Klass 2.1.	*Beta vulgaris* L. var. *alba* DC., *Beta vulgaris* L. var. *altissima*
Klass 2.2.	*Beta vulgaris* ssp. *vulgaris* var. *conditiva* Alef. (teise nimega: B. vulgaris L. var. rubra L.), B. *vulgaris* L. var. *cicla* L., B. *vulgaris* L. ssp. *vulgaris* var. *vulgaris*
Klass 2.3.	Muu kui klasside 2.1 ja 2.2 *Beta*
Klass 3.1.	*Cucumis sativus*
Klass 3.2.	*Cucumis melo*
Klass 3.3.	Muu kui klasside 3.1 ja 3.2 *Cucumis*
Klass 4.1.	*Solanum tuberosum* L.
Klass 4.2.	Tomat ja tomati pookealused: — *Solanum lycopersicum* L. (*Lycopersicon esculentum* Mill.); — *Solanum cheesmaniae* (L. Ridley) Fosberg (*Lycopersicon cheesmaniae* L. Riley); — *Solanum chilense* (Dunal) Reiche (*Lycopersicon chilense* Dunal); — *Solanum chmielewskii* (C.M. Rick *et al.*) D.M. Spooner *et al.* (*Lycopersicon chmielewskii* C. M. Rick *et al.*); — *Solanum galapagense* S.C. Darwin & Peralta (*Lycopersicon cheesmaniae* f. minor (Hook. f.) C. H. Müll.) (*Lycopersicon cheesmaniae* var. minor (Hook. f.) D. M. Porter); — *Solanum habrochaites* S. Knapp & D.M. Spooner (*Lycopersicon agrimoniifolium* Dunal) (*Lycopersicon hirsutum* Dunal) (*Lycopersicon hirsutum* f. *glabratum* C. H. Müll.); — *Solanum pennellii* Correll (*Lycopersicon pennellii* (Correll) D'Arcy); — *Solanum peruvianum* L. (*Lycopersicon dentatum* Dunal) (*Lycopersicon peruvianum* (L.) Mill.); — *Solanum pimpinellifolium* L. (*Lycopersicon pimpinellifolium* (L.) Mill.) (*Lycopersicon racemigerum* Lange) ja nende liikide hübriidid
Klass 4.3.	*Solanum melongena* L.
Klass 4.4.	Muu kui klasside 4.1, 4.2, 4.3 *Solanum*

II OSA

ROHKEM KUI ÜHT PEREKONDA HÕLMAVAD KLASSID

Klass	**Botaaniline nimi**
Klass 201.	*Secale, Triticosecale, Triticum*
Klass 203 *.	*Agrostis, Dactylis, Festuca, Festulolium, Lolium, Phalaris, Phleum* ja *Poa*
Klass 204 *.	*Lotus, Medicago, Ornithopus, Onobrychis, Trifolium*
Klass 205.	*Cichorium, Lactuca*

* Klassid 203 ja 204 ei ole loodud ainult lähedalt seotud liikide baasil.